

من ته له قزیونی (سید الریس) م ناوی!

هه مه فریق هه سه ن

hemefarik@yahoo.dk

له م پاژهی بیره وهرییه کانمدا، سه ربوردهی کۆبوونه و هیهکی فراوان ده گێرمه وه، که (153) نووسه رو هونه رمه ندی شاری سلیمانی تیدا به شدار بوون. ئەم ژماره یهش ده کاته به شی هه ره زۆری نووسه رو هونه رمه ندانی ئه وده مه و هه ره ناسراوترینان له وئیبوون. ئەوه ندی ئاگاداریم، بیجگه له م زیده ئازیزه ره وانشادانه ((شه هید دلشاد مه ریوانی، حه سیب قه رده اخی، کاکه ی فه للاح، ره وف ئەحمه د ئالانی، حه زره تی عه ینجی، عوسمان عه لی، عوسمان شه هیدا، ئومید ئاشنا، ئازاد شه وقی، ئیبراهیمی خه یات، سمکۆ عه زیز، عوسمان چیوار، که مال سابیر، ماجیدی حه مه جوان، حسین قه رده اخی و ولیه م یۆحه نا)) یادیان به خیر، هه موو ئەوانی دیکه، هیشتا له ژیاندا ماون.

له به رپرسه کورده کانیش، پارێزگاری ئەوسای سلیمانی (جه عفر عه بدولکه ریم به رزنجی) و به رپوه به ری رۆشنییری جه ماوه ر (محمه د ئەمین پینجوتینی) هیشتا له ژیاندا ماون.. لێدا زۆرم مه به سه ته بلیم، بۆ راست و دروستی ئەم بیره وهرییه، هیشتا لانیکه م سه دوچل شاهید له و هونه رمه ندو نووسه رانه زیندوون، بیجگه له کاربه ده ستانی حیزبی و حکوومی ده ورانی به عس.

له و بۆنه یه دا، هه رله ئازانسی ده نگوباسی عیراقه وه، که نوینه ری له دیوانی پارێزگه هه بوو، هه تا ده گاته په یامنییری رادیوی کوردی به غداو تیقی ته ئیمیم (که رکوک) و هه فته نامه ی هاوکاری و چه ندین رۆژنامه ی دیکه ی عه ره بیی ولاتی عیراق، له و بۆنه یه دا ئاماده بوون. وینه یان ده گرت و راپۆرتی خۆیان ده نارده. سال هه شتاو دوو یان هه شتاو سی بوو. جه نگی نیوان عیراق و ئیران گه ورم بوو. به سه ریکی دیکه پیمیم به چیاهه بوون. شه وانه ده هاتنه شارو ده ستیان له پیگه کانی دوژمن ده وه شانده. خه لکی شار له گه لیاندا هاوئاهاهنگ بوون، هه ر له دیوار نووسینه وه بگره هه تا خۆپیشانان، چالاکی هه مه جوریان ده نوانده.. به نده له قوتابخانه ی زه رگه ته ی سه ره تایی مامۆستا بووم. وه کیدی دوا سکرتری ئیداری لقی سلیمانی یه کیتی نووسه رانی کورد/ بووم. ئیدی ئەوه بوو دوا ئه و ده سه ته یه ی ئیمه، رژی می به عس، به بریاریک (بنک) واته: یه کیتی نووسه رانی کورد/ ی هه لوه شانده.

له و ده مه دا نیوانی نووسه رو هونه رمه ندانی سلیمانی به لایه ک، حکومه ت و حیزبی به عسیش له سلیمانی به لایه کی دیکه، ئالۆزبوو. ده ولت لانی که میش به ته نگ داواکانی ئەوده می نووسه رو هونه رمه ندانه وه نه بوو.. پارێزگاری سلیمانی (شیخ جه عفر) و به رپرسی یه که می پارتی به عسیش (نجم عبدالله العراقی) و به رپوه به ری رۆشنییری جه ماوه ر (محمد أمين پینجوتینی) و ژماره یه کی زۆر، به رپرسی حکومی و حیزبی له و جقینه دا ئاماده بوون. (نه جم) بۆ ئەو بۆنه یه و به نیازی پیشانان هاوسۆزی، ده ستیک رانکوچو غه ی شینکی له به رکردبوو..

مه به ستی سه ره کی، له گریدانی ئەو کۆبوونه وه فراوانه ش نه هیشتنی ئەو ساردییه بوو، که له میژبوو که وتبووه نیوانه وه.. ئیمه ی نووسه رو هونه رمه ندان به فه رمی بانگرا بوون.. لیستیان ئاماده کردبوو. ده بوو ئاماده بووان ناوی خۆیانان تیدا تۆماریکردیه.. کۆبوونه وه که ش له هۆلی کارگه ی جگه ره به رپوه ده چوو. به نده و چه ند نووسه ریکی زۆر نزیک یه کدی، له سه ر ئەوه ریکه وتبووین، له م بۆنه یه دا به ده نگ نه یه یه. هۆیه که یه شی ئەوه بوو، ئیمه که وتبووینه به رچاوان و پشتر له زۆریک له و جوړه بۆنانه دا، که زیاتر به نیازی گوینگرتن له رای خه لکی بیلیه ن و رووی ناسراوی شاری سلیمانی سازدرا بوون، ئیمه گله یی و بیزاریمان ده ربړبوو..

سەرەتا پارێزگار دەستی بەقسان کرد. بەخێری هێناین و لەسەر جەنگی نیوان عێراق و ئێران زۆر راوەستا.. داوای لێدەکردین هەریەکەو لەلایەن خۆیەو بەهونەر و نووسین پشکداریی بەکەین. ئەمە داوايەک بوو بەردەوام لەلایەن کاربەدەستانەو لێمان دووبارەدەکرایەو. وەلئ ئەو کەسە (دوور لەپرووی خۆینەر) گۆی لەمست و برەبار نەبوايە، ئەو جەنگە نارەوايە پەسەند نەدەدا. لەکۆتایی قسەکانیدا وتی، ((سەید ئەلرەئیس خۆدا بیپاریزی، سەر و تەلەقزیونی بەدیاریی بۆ ناردوون..))

ئەم دیارییە سەرۆک، کە تەلەقزیونیکى ناشنالی رەش و سپی بوو، لەبازاردا بایى هەشتا دینار بوو، بە نیازی کردنەوێ لاپەرەيەکی نوێ و ئاشتبوونەو بوو. وەلئ یەکلەبارى بەندە، لەهەناسەيەکدا هەرچى تاوانەکانى بەعس بوو بە شوین یەکدا هاتنەو پێش چاوم. ئەو بەلێنەي لەگەل برادەراندما بەيەکمان دابوو پشگویم خست. هەردواي ئەوێ (شیخ جەعفر)ی پارێزگار لەوتارەکەي بوو، هەلسام و یەکبەخۆم هاوارمکرد؛ ((من تەلەقزیونی سەید ئەلرەئیس ناوی!))

ئەوێ راستی بی ئەم هەلۆیستە لەخۆیدا مل لەچەقۆ ساوینەو کەسێک پێش بەندە، کاری وەها ((شیتانە))ی لی نەو شایبۆو، دیاریی سەددام رەتیکاتەو. چونکە ئەوێ ئەم کارەي لەدەست بەهاتایە، دەبوو پشتر وەسیتی کردبا! ئیدی هەردواي گۆکردنی ئەو رستەيە، ئامادەبووان و تەواوي کامیراکان فۆکۆسیان کردە سەر پروم. هۆلەکەش وەک ماستی مەيو، نتم و بیدەنک، هەموولایەک چاوەروانی پشهااتیک بوون. بۆخۆش چاوەروانی ئەو بووم ها ئیستا ها تاویکی دیکە بەقۆلبەسترای بمبەن. بەلام شتی وەها پرووی نەدا. دلنیام ئەگەر لەحزووری ئەفسەریکی پۆلیس یانژی مەهووەزیکدا ئەم هەلۆیستەم نواندبا، ئەوا لانیکەم چەند سالیک زیندانیان بۆ دەبریمەو. بەلام هەردەم بەرەورووي بەرپرسی پایەبەند، جا سەر بەهەر نەتەووە پارتیک بن، مرۆف دەتوانی هەندئ جارن قسەي وەها ناماقوول بکا.

شیخ جەعفر بەقسەکانم زۆر تیکچوو بوو. ئەو بەنیازی ئاشتبوونەو قووي بەناو نووسەر و هونەرماندانا کردبوو، کەچی بەندە بوومە کۆسپ و رێگر.. چاوم لێوو لێوی خۆي دەکرۆشت و سمیلە رەشە چرەکەي بەدەمدا دەبرد.. نۆرە هاتە سەر بەرپرسی یەکەمی بەعس لەسلیمانی ((نەجم عەبدوللا ئەلعیراقی)).. دیاربوو ئەو چاوەروانی ئەم پەرچەکردارە ناجۆرەي بەندە نەبوو، بۆیە ئەوێ بەنیازبوو بیلئ، فەرامۆشی کرد. بەبیزاری و پۆزلیدانەو ئاواي وت: ((هەندئ کەس لەدەرەو، لەلایەن دوژمن و بەکرێگراوانەو (عملاء) دندەدرین و فوویان تیدەکرئ و گوییان ئاو دەدرئ و لە ئیمە پردەکرین، تاکو بین، لیرە لافی نیشتمانپەرورەیمان بەسەردا لیدەن و هەلۆیستمان پشفرۆشن. بەلام ئەوانە زەعتوت نەبی هیچی دیکە نین! فەرموو، ئازاگۆ ئازا مەیدان، ئەوانە لەکوئ بوون و چییان دەکرد کاتئ بەندە، لە بەرەبەيانی حەقەدي تەمووزی شەستو هەشتا، بەسواری تانکەو لەگەل هاوڕیپاندا (رفاق) خۆم بەکۆشکی کۆماریدا کرد؛ بۆیە ئەو زەعتوتانە بۆیان نییە هەلۆیست بەئیمە بفرۆشن...))

ئەوێ راستی بی ناوبرا، لەسەر ئەوێ یەکیک بوو لەپارێزەرانی کۆدەتای شەستو هەشت، لەلایەن سەرکردایەتی بەعسەو بەرزترین میدالی وەرگرتبوو.. کاتئ زوو و وشەي (زەعتوت)ی دووبارەدەکردهو، ئەو لەگەل بەندەي بوو! بەلام راستیەکەي، بەندە پێویندیم بەهیچ حیزب و لایەنیکەو نەبوو. کەسیش دنەي نەدابوو. پیموایە ئەگەر ئەندامی هەر حیزبیکي کوردستانی بوومايە نەمدەویرا وەها رەفتار بەکەم و لەو رۆژە رەشەدا ئەو جۆرە (ئەدب) هیش بنووسم، کە بەرچاوي زۆر بەتان کەوتوو.

دواتر دەرگەي پرسیارو وەلام کرایەو. هونەرماند (حەمەرەشی هەرەس) چوو سەر مایکرو فۆن، واتە چوو سەر هەمان میز، کە نەجم و پارێزگاری لەسەر بوون. هەرەس پرووي کردبوو شیخ جەعفری پارێزگاری بەدەست ئامازەي بۆدەکردو وەهای دەرەموو، ((ئەي ئەو یاشیخ بۆچی باسی میژووي کوردت نەکرد؟ یەعنی نازانی کە هەموو میژووي کورد لە پرۆگرامی قوتابخانەکاندا، بریتی بوو لەچەند لاپەرەک، ئەو چەند لاپەرەيش خۆتان خۆش و لایانبرد؛ ئەي گوايە بۆچی باسی دەرۆشەکانت نەکرد؟ تۆ زەویت بەدەرۆشەکانی

شىخ... دا، كەچى ئامادە نىت بەھونەرمەندانى بەدى..! يەنى تۆ دەروىشت بەلاۋە لەپىشتەرە ھەتا ھونەرمەند...))

ئەم وشە زېرو پەقانى ھونەرمەند ھەمەپەشى فرىاي منىش كەوتن، چۈنكە بوو ھۆى ئەوھى فۇكۇس لەسەر بەندە كەمبكاتەو، بەسەرىكى دىكەش مانای واىە كەسانى دىكەش لەنىوان توئىژى نووسەر ھونەرمەنداندا ھەن، لىيان بىنەدەنگ.

دوای ئەوھى ھۆلى كۆبوونەو ھەمەمان جىھىشت و چووبوونە سەر راستەشەقامى سالم، پىژدار ((كەرىم زەند)) ھاتە پالمەو ھاۋى فەرمو، ((ھەلوئىستىكى ھەتابلىي خەتەرنەكت نواند، ئەگەر جەماعەت ئەو دىارىيەيان قەبوول بىت ئەوا بەتەنیا دەمىنیتەو ھە دلىابە تىدادەچى، بەلام بزانه، بۆ پىشتىوانى لەتۆ منىش ئەو دىارىيە ۋەرنەگرم!)) خۆشم نازانم لەسۆنگەى چىيەو ھەبو، ئەو پىشتەوانىيە گەرماوگەرمەم لەزۆر ھونەرمەندو نووسەر چاۋەرۋان دەگرد، بەلام لەمامۇستا كەرىم نا؟ رەنگى لەو سۆنگەيەو ھەبو بۆى ئەو زاتە لە ھەموومان بەتەمەنترىبوو. بەلام وادىارە تەمەن نابتە رىگرى جوامىرىي. بلا ھەر زۆرىن پىاۋى جوامىر، بەتايبەت لە رۆژگارى رەشدا.

تەلەقزىۋنەكان لە پاكەندا، لە بەرپۆەبەرىتى رۆشنىبرىي بوون، كە ئەو دەم بۆ ماۋەيەك لەپال پارىزگەى ئىستادا بوو، واتە بەرانبەر بەباخى گىشتى بوو. ئەوانەى لەگەل ئەم ھەلوئىستەى بەندەدا نەبوون، دەچوون لەوئى سەرۋانەى خۆيان دەبردە مالەو ھەو پىي خەنى دەبوون. نووسەرىك پىدەزانم، لەبرىي دانەيەك دوو دانەى دەسكەوت، يەككە بەناۋى خۆى و يەككە بەناۋى ژنەكەيەو.. ۋەلى زۆرىك ھونەرمەندو نووسەران ئەو دىارىيەيان قەبوول نەبوو.

بۆ شەوئى، (تەئىمىم تىقى)، لە دەنگوباسەكاندا، بىئەوھى راستى بەسەرھاتى ناو ھۆلەكە بىركىنى و بە ئەمانەتەو ئەوھى لەو كۆردەدا بەرپۆەچو بۆ بىنەرانى باسكا، بە كۆبوونەو ھەيەكى تەواو سەرکەوتوۋى لەقەلەم داو باسى لە ھەلوئىستى ھەمەپەشى ھەرەس و بەندە نەگرد. ۋەلى لەسەر ئەو ھەموو ھونەرمەندو نووسەرەدا، كە ئامادەى كۆبوونەو ھەبوون، كامىرا بەزەقى روۋى بەندەى دەھىنايە پىشەو. لىتى ناشارمەو دەلم لەمستەدا بوو. دەترسام بۆ لىپىچىنەو ھە بانگم بەن و... خۆ ئەوان (شاكر فەتەح)يان تەنیا لەسەر ئەو شەھىدكرد، داۋى لەدەۋلەت كرىبوو لەگەل پىمىدا گىتوگۆ ھەلىزىرئ نەك جەنگ!

بۆ سبەى، مينا جارى جاران، سالدانە سالدانە مى رى قوتابخانەم گرت و چووم بەلاى دەرس و دەورى ئاسابى خۆمەو. ئالەو تافەدا، (كاتىبە)يەكى بەلەبارىكەى قوتابخانەى زەرگەتە، كە ھەمىشە لەگەل مېردە شىتەكەيدا لە شەردابو، بىئەوھى ئاگى لەمەحموۋى بىزەوادىن.. ھاتە پالمەو ھە واقمانەو پىرسى؛ ((ئەمشەو لە جىيەكى سەير جەنابتم بىنى..! قەت چاۋەرۋانى ئەو دەم لىنەدەكردى لەناو ئا ئەوانەدا بىبىنم مامۇستا! بەراست لەوئى چىتەدەكرد؟!)) بەلى ئەو خاتوونە، لە ھەۋالەكانى تەئىمىم تىقىدا، بەندەى لەناو ئەو عالیجەنابانەدا بىنىبوو.! لە بىخەبەران كەشكەك سەلەوات!!

ئىستاش دوای بىستوچوار سال لەو بەسەرھاتە، نەك ھەربەندە، بەلكو زۆرىك لەو نازىزانەى، لەو مېژوۋە تارك و نووتەكەدا چراوگ و ئاوروونكەرە بوون، دەربەدەر ۋەھەندەى شارانن و كەسى نىيە پىيان بلى كەرتان بەجەندە؟ ئاى كە بىۋەفایە دەوران! كى دەيكاو كى دەيخو؟.

July 12, 2007